

VRAGEN AAN DE NOTARIS

Wat is een codicil?

Na een overlijden wordt soms gevraagd naar een codicil. Wat is dit en waarvoor is een codicil nuttig? Wat zijn de vereisten voor het rechtsgeldig opmaken van een codicil?

Advies van de notaris:

Naast het formele testament is het mogelijk om bepaalde beschikkingen, die na het overlijden dienen te moeten worden uitgevoerd, zelf rechtsgeldig op te stellen.

Wel zal dan aan enkele vereisten moeten zijn voldaan.

Testament

Indien men bijvoorbeeld:

- erfgenamen wil benoemen of juist uitsluiten;
- een voogd of bewindvoerder wil aanwijzen;
- een executeur (uitvoerder) van de nalatenschap te benoemen;
- constructies wil toepassen om erfbelasting uit te stellen of te besparen;
- langstlevende constructies aan de kinderen wil opleggen,

is het noodzakelijk dit in een testament vast te leggen. Een testament moet worden opgemaakt door een notaris om rechtsgeldig te zijn. Doet men dit niet, dan is de wens van de erflater niet geldig.

Een aantal wensen kan echter wel rechtsgeldig worden vastgesteld, zonder dat dit via een notaris moet worden vastgelegd. Deze vastlegging gebeurt door middel van een codicil.

Codicil, mogelijkheden

Een bekend voorbeeld is het "donorcodicil". Hierdoor geeft iemand aan dat zijn wens is om zijn organen voor transplantatie doeleinden beschikbaar te stellen.

Een praktische mogelijkheid geeft het vastleggen in een codicil van de wensen betreffende de begraving of crematie. Indien men een dergelijke wens in een testament opneemt, bestaat de kans dat, voordat bekend is of het betreffende testament inderdaad het geldende testament is, de begraving of crematie reeds achter de rug is.

Bepaalde bezittingen (kleding, lijfsieraden, bijzondere meubelen) kan men via een codicil legateren aan bepaalde personen. Voorwaarde is dat de sieraden en meubelen stuk voor stuk benoemd worden. Voor kleding geldt dit niet.

Rechtsgeldig?

Om een codicil rechtsgeldig te laten zijn moet worden voldaan aan bepaalde eisen:

- het codicil moet met de hand geschreven zijn (normaal papier volstaat);
- het codicil moet van de datum van opmaken worden voorzien;
- het codicil moet ondertekend zijn door de erflater.

Een getypte codicil is niet geldig, alle hierin opgenomen beschikkingen zijn nietig. Indien het codicil een beschikking bevat die niet bij codicil gemaakt kan worden, is alleen deze beschikking nietig, de rest van het codicil blijft geldig.

Voor- en nadelen

Een van de grote voordelen is de flexibiliteit. Een erflater kan op ieder gewenst moment het codicil veranderen, zonder dat hiervoor kosten gemaakt hoeft te worden. Zeker als het gaat om wensen waarover men met het verstrijken van de tijd van gedachten veranderd kan dit belangrijk zijn.

Nadelen zijn er uiteraard ook. Er is geen controle over de wijze van opmaken. Een codicil kan dus nietig zijn, zonder dat de maker dit weet. Pas na zijn overlijden komt de nietigheid naar boven en dan is het te laat.

Ook kan het bewaren van een codicil problemen opleveren. Een codicil kan kwijt raken, of na het overlijden bewust worden achtergehouden, omdat de inhoud de erfgenamen niet aanstaat. Deze nadelen zijn met een testament niet mogelijk.

Een praktische oplossing is om een kopie van het legaat thuis bij het afschrift van het testament te bewaren en het origineel bij de notaris in bewaring te geven. Het gevolg is hiervan wel dat bij iedere wijziging het nieuwe codicil afgegeven moet worden.